

Első lépésben nem jut el mindenkihez

Épül az ivóvízhálózat a Nyárádmentén

Mindenhol haladnak a munkával

Fotó: Gligor Róbert László

A megyei mesterterv alapján idén elkezdődött a Nyárádmentén egy részén is az ivóvíz bevezetése: Nyárádkarácson, Ákosfalva, Székelybere és Nyárádmagyarós községek részülnek belőle. Gondok akadnak, de a beruházásnak mindenhol örvendenek, hiszen ezekben a községekben nincs kiépítve az ivóvízhálózat.

Gligor Róbert László

A regionális ivóvíz- és szennyvíz-infrastruktúra fejlesztése Maros megyében a 2021–2024-es időszakban nevű nagyberuházás nyárádmenti részére (ugyanis egy hasonló program indul a Mezőségeken is – szerző megjegyzése) tavaly októberben írták alá a támogatási szerződést a beruházási és európai pénzalapok minisztériumában. A 2022–2023-ra tervezett beruházást az Aquaserv regionális szolgáltató végzi, értéke meghaladja a 109 millió lejt (héta nélkül), ennek 94 %-a vissza nem (Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
féláron!

Teherautó borult fel a petelei kanyarban

Július 6-án, csütörtökön délután Petele külterületén, egy kanyarban felborult egy ragasztóanyagot szállító teherautó. A szászrégeni mentő- és tűzoltócsapat a 15-ös országúton, Petelén avatkozott be azt követően, hogy a jármű valamilyen okból kifolyólag balesetet szenvedett.

2.

Kányádi Sándor emlékére

Öt évvel ezelőtt, 2018. június 20-án Budapesten 90. évében hunyt el, és július 7-én Nagyalambfalván temették Kányádi Sándort, az erdélyi és az egyetemes magyarság kiemelkedő költőjét.

3.

Három maros- vásárhelyi alkotót díjaztak Kisvárdán

A 35. alkalommal megszervezett eseménysorozaton többek között számos erdélyi, felvidéki, vajdasági és magyarországi teátrum előadását tekintette meg a nagyjérdemű.

4.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezményrel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. július 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Ukrán pilótákat képeznek ki Romániában

Romániában alakít ki a NATO regionális F-16-os kiképzőközpontot, ahol az amerikai gyártmányú harci repülőgépek használatára készítik fel a szövetséges és partnerországok pilótáit, Ukrajnát is beleértve – közölte az elnöki hivatal.

Erről a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) döntött csütörtöki ülésén. A nemzetbiztonsági testület napirendjén a vilniusi NATO-csúccsal kapcsolatos célok áttekintése szerepelt.

Románia fontosnak tartja, hogy a védelmi szövetség egységes és szolidáris maradjon mind az orosz fenyegetést ellensúlyozó védelmi és elrettentő képességek fokozása, mind pedig Ukrajna euroatlanti integrációjának folytatása terén. Vilniusban ennek érdekében „az eddigi NATO-Ukrajna-bizottság a mélyebb és strukturáltabb párbeszédet lehetővé tevő „NATO-Ukrajna-tanácsá” alakul – olvasható a CSAT közleményében.

Klaus Iohannis államfő a tanácskozáson a fekete-tengeri térség biztonságának erősítése mellett fog érvelni, amelyet a védelmi szövetség román kezdeményezésre a tavalyi madridi NATO-csúcson stratégiai jelentőségűnek nyilvánított – részletezte a kommuniké.

A CSAT fontosnak tartja, hogy Vilniusban további döntések születjenek a NATO keleti szárnya védelmének és a szövetség elrettentő képességének növelése érdekében. A testület szerint ehhez Románia is hozzájárul a többenemzetiségű NATO-erők befogadásával és azzal, hogy védelmi kiadásait 2023-tól kezdődően a GDP 2,5 százalékára emelte.

A nemzetbiztonsági testület csütörtöki ülésén az ország határain kívüli szolgálatra rendelkezhető katonák és rendőrök jövő évi létszámkeretét is elfogadta. (MTI)

CCCCCCCCCCCC

JÚLIUS

8., szombat

A Nap kel
5 óra 38 perckor,
lenyugszik
21 óra 16 perckor.
Az év 189. napja,
hátravan 176 nap.

Isten éltesse!

Ma **ELLÁK**,
holnap **LUKRÉCIA** napja.
LUKRÉCIA: a Lukrécia (jelen-
tése: nyereség) férfinév női párja.

IDŐJÁRÁS

Felhőátvonulások

Hőmérséklet:
max. 27 °C
min. 11 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. július 7.

1 EUR	4,9540
1 USD	4,5510
100 HUF	1,2780
1 g ARANY	280,4271

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Teherautó borult fel a petelei kanyarban

Fotó: ISU

Július 6-án, csütörtökön délután Petele külterületén, egy kanyarban felborult egy ragasztóanyagot szállító teherautó. A szászrégeni mentő- és tűzoltócsapat a 15-ös országúton, Petelén avatkozott be azt követően, hogy a jármű valamilyen okból kifolyólag balesetet szenvedett. A teherautó vezetője ki tudott menekülni a járműből, nem szorult orvosi ellátásra – tájékoztatott a Maros megyei tűzoltóság sajtóosztálya. A Facebook közösségi oldalon a helyszínen elhaladó szemtanúk azt állították, hogy abban a kanyarban, ahol a török rendszámú autó felborult, rendkívül gyakori a baleset, a hatóságoknak meg kellene vizsgálniuk a balesetek okát, és ideje lenne intézkedni. (szer)

Érettségi eredmények

75 százalékosra emelkedett az óvások után a sikeresen érettségizők aránya – közölte pénteken a tanügyminisztérium.

A tájékoztatás szerint az óvások elbírálása után 2,2 százalékponttal, 72,8%-ról 75%-ra nőtt az átmenési arány az érettségiben.

Az óvások elbírálása után 94.004 vizsgázónak sikerült az érettségije az óvások előtti 91.246-hoz képest, 2758-an tehát a dolgozatok újravizsgálása nyomán kaptak átmenő átlagot.

A végleges eredmények szerint az idei végzősök közül 89.555-en, a korábbi évfolyamok végzősei közül pedig 4449-en érettségiztek sikeresen az összesen 125.352 jelentkezőből. Ez 75 százalékos átmenési arányt jelent. 2022-ben a

vizsgázók 75,2%-ának, 2021-ben 69,8%-ának sikerült az érettségije.

Az idei érettségiben összesen 78-an kaptak szintfizest.

Idén 54.632 óvást nyújtottak be, ezek elbírálása után 51.646 jegyet módosítottak – tájékoztat a minisztérium. A póterettségire augusztus 7-e és 29-e között kerül sor, a beiratkozások július 17-e és 24-e között zajlanak. (Agerpres)

Maros megyében az óvások elbírálása után a sikeresen érettségizők aránya 67,42% (az idén végzetek esetében 73,3%, a korábbi években végzetek esetében 42,23%) – közölte pénteken a Maros Megyei Tanfelügyelőség. A 3274 vizsgázó közül 2885-en végeztek idén, 389-en a korábbi években.

Épül az ivóvízhálózat a Nyárádmentén

(Folytatás az 1. oldalról)

térítendő összeg. Ebből 85%-ot európai alapokból (kohéziós alap), 13%-ot állami, 2%-ot az illető önkormányzatok a helyi költségvetésből fizetnek. A fennmaradó 6% az Aquaserv hozzájárulása. A projekt célja az ivóvíz-infrastruktúra megvalósítása és javítása, az EU-s csatlakozási tárgyalások során és az európai direktívák alapján vállaltak megvalósítása érdekében. A beruházás révén a négy község tizenkilenc településén nyolcezer lakoshoz juttatják el az ivóvizet – közölte a szerződés aláírásakor a térségi szolgáltató.

Jó ütemben

Székelybere községben öt település (Székelybere, Seprőd, Nyárádszentimre, Berekeresztúr, Mája) vesz részt a vízvezetési projektben. A munkálatok jó ütemben haladnak, minden településen dolgozik a kivitelező a vezetékek lefektetésén, több helyen már a vízaknák elhelyezését is megoldották. Az önkormányzatnak sikerült megszereznie egy külterületi ingatlant, ahová felépül a víztároló, így most már különösebb akadálya nincs a munkafolyamatnak – mondta el lapunknak **Benedekfi Csaba** polgármester, hozzátéve, hogy a kiásvott árkok miatt panaszkodik ugyan a lakosság, de ez csak pillanatnyi helyzet, mert a kivitelező mindent vissza fog állítani az eredeti állapotba.

A község két települése, Márkod és Kendő nem szerepel a mesterterv első szakaszban, ám már most megépítenek egy pumpaházat Mája végén, ahonnan ellátják a két települést, ott egy következő projekt keretében építik ki a hálózatot.

A köztöt szolgálja

Nyárádmagyarós község három településén is javában folyik a munka, amelyet ez év végére át kell

adjon a kivitelező. Nyárádselyében és Torboszlóban teljesen, Nyárádmagyaróson a mellékutcákban le vannak fektetve a vezetékek, ki vannak építve az összekötők. Hátravan még a vezetékek elhelyezése a megyei út mentén, és most építik az aknákat Magyarós és Selye között – tudtuk meg **Kacsó Lajos** polgármestertől. Az önkormányzat csak úgy adott engedélyt a nem kevés számú összekötő kiépítésére, ha azt az úttest alatti átfúrással oldják meg, az aszfalt feltörése szóba sem jöhet, mert nincs pénz új burkolatra – tette hozzá az elöljáró, aki azt is elmondta: amikor esős idő van, nagy a sár, de a lakosság türelmét kéri: meg kell értenie mindenki, hogy a beruházás mindannyiuk javát szolgálja.

Késve indult, jól halad

Ákosfalván is jó ütemben folyik a vízhálózat kiépítése, és ami a legfontosabb, hogy jó munkát végez a kivitelező, ezért szinte egyáltalán nincsenek panaszok a lakosság részéről, a kivitelező a vezetékek elhelyezése után helyreállítja a terepet – tudtuk meg a községvezetőtől.

A községben Ákosfalván, Nyárádszentbenedeken és Cserefalván 5,5 kilométer fővezeték épül, illetve további 13,3 kilométer utcai vezetéket kell lefektetni a lakosság, az ipari létesítmények, vállalkozások kiszolgálására. Viszont kiderült, hogy a gázvezetékek nem mindenhol a helyükre voltak lefektetve a talajban, ezért a vízvezetékeket néhol nem a tervezett helyen, a járdák alatt, az úttest és a házak közötti sávon tudják elvinni, s ez olyan helyzetekhez is vezet, hogy amikor a szennyvízcsatorna-hálózat épül majd, akkor azt a vezetéket már néhol az úttest alá kell helyezni, tehát meg kell majd bontani az aszfaltrejteget is. Ennek ellenére ezekre a beruházásokra szükség van. „Amelyik község nem hasz-

nálja ki a jelenlegi fejlesztési lehetőségeket, az hátrányba kerül” – véli **Osváth Csaba**.

A község első embere elégedetlen amiatt, hogy egyes intézmények között nincs meg a kellő összhang, így aztán a munkálatok elkezdése közel két hónapot késett. Ugyanis, miután aláírták a kivitelezési szerződést, és kiadták a munkakezdési parancsot a vállalkozónak, az ki kellett alakítsa a helyi munkatelepet, ám ehhez már külön építési engedélyt kértek a hatóságok. A községben folyó munkálatokat a jövő év elejére kellene befejezze a kivitelező – tette hozzá a polgármester.

Kezdődik a csatornázás is

Ákosfalva községben tucatnyi beruházási projekt van különböző fázisokban, ezek közül a legnagyobb értékű és most kezdődő munkálat a szennyvízhálózat kiépítése. A napokban az önkormányzat átadta a munkaterületet a kivitelező cégnek, amely Ákosfalván, Nyárádszentbenedeken és Harasztkeréken kiépíti a hálózatot, illetve Ákosfalván megépíti a községi szennyvíztisztító állomást. Hogy a vízvezetési munkálatokkal ne ütközzenek, Harasztkeréken és a tisztítóállomásnál kezdődnek első lépésben a munkálatok.

A beruházást az Országos Beruházási Társaság (CNI) finanszírozza, a kivitelezés értéke 32 millió lej. Egy hónappal ezelőtt az önkormányzat aláírta a kivitelezési szerződést Székelyvaja és Göcs csatornahálózatának megépítésére is, ott a 16 kilométeres rendszer kiépítését az Anghel Saligny programon keresztül támogatja a fejlesztési minisztérium. A beruházás értéke 20 millió lej, a munkálatokat 20 hónap alatt kell befejezze a vállalkozó. A munkaterületet ebben az esetben is a napokban adta át az önkormányzat a kivitelezőnek.

A főutak mentén körülményesebb, lassúbb a kivitelezés

Fotó: Gligor Róbert László

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Művésza

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1592. sz., 2023. július 8.

Kányádi Sándor

Harmat a csillagon

Megjártam bár a történelmet,
konok vagyok, konokabb, mint a gyermek,
kinek apja hiába magyarázza,
hogy nem labda a hold,
konok, ki ha százszor meglakolt,
százegyedszer is a könyörtelen
igazat keresem.

Ez a kenyérem.

A boldogság tört szárnyú madara
vergődik a tenyeremen;
a boldogság tört szárnyú madarát,
mely évezredek óta
röppen fel s hull alá,
nekem kell fölrepítenem.

Vergődtem, vergődöm magam is,
– megviseltek a hosszú századok –;
szétosztom minden örömöm,
a bánatomon is osztoztatok.

Ó, szép szavak barokkos balzsama, –
ne hosszabbítsd a kínjaim!

A féligazság:
múló novokain.

Az egyenes beszéd,
nekem csak az a szép.

Kenyéren és vízen is csak azt vallhatom.
Ezért tart engem a társadalom.
Labda a hold! S ha netán el nem érném,
harmat leszek, harmat e csillagon,
hogy fényemtől is fényesebbnek
lássák a földet a
szomszédos égitestek.

S ha elszólít a Nap,
nyugodt lélekkel mondják:
tócsákkal nem szövetkezett,
liliomok fürödtek benne,
úgy tűnt el, amint érkezett.

(1963)

Kányádi Sándor dedikál a marosvásárhelyi könyvvásáron 2001-ben

Kányádi Sándor Sütő Andrásal és Sütő Évával

Fotók: Karácsonyi Zsigmond

Kányádi Sándor emlékére

Dr. Ábrám Zoltán

Öt évvel ezelőtt, 2018. június 20-án Budapesten 90. évében hunyt el, és július 7-én Nagyalambfalván temették Kányádi Sándort, az erdélyi és az egyetemes magyarság kiemelkedő költőjét. Az alábbi írásban a szülőföld örökbefogadását, a temetés hangulatát idézzük fel.

A gyászoló család egyszerű gyászjelentésben tudatta Kányádi Sándor költő elhunytát, valamint a virrasztás, a részvétnyilvánítás és a búcsúztatás időpontját. Végakarata szerint hamvait a gyászszertartás után a család kertjében helyezték örök nyugalomra szülei porhüvelyé mellé az édes anyaföldbe. Az erdélyi és az egyetemes magyar költészet egyik legnagyobb alakját nemcsak lélekparancsra megjelent tisztelői, hanem az ég is megsírtta. Az égi áldás csak akkor szünetelt, amikor a hamvait és a virágmiriádot vivő lovas kocsis és kísérete a református templomtól az öreg kút mellett elhaladva eljutott a csűrön túl a kertbe. Gryllusék énekeltek – végakarata szerint –, Csaba testvér árvái szavaltak, és a végtisztességre összegyűltek együtt énekeltek: „Várom, hogy a szél / azt az almát, / piros almát / lefújja elém.” Méhecskék röpködtek, a fűszálak meggörbültek az esőcseppek súlya alatt, esőfelhők keringtek, és a természet csodás ölen egy nagyszerű ember-től vett végtisztességet a nemzet.

Évszázadonként születnek ilyen géniuszaik az édes anyanyelvnek és fél évszázadonként kerül sor az erdélyi magyarság számára ilyen meghatározó végső tiszteletadásra. Tamási Áron temetése és végső hazatérte jelentett ilyen mély és őszinte közösségi együttlétet, a mindenkoron érvényes gondolatokkal: „Kívánhat-é ember többet: / derékaljnak szülőföldet / s két cserefa tömött árnyát / szemfedőnek”. Igaz, a farkaslaki cserefák helyett immár nagyalambfalvi szilvafák árnyékában pihenhet meg a vándor, aki a határtalan magyarságot és az egészségesen nemzeti érzelemvilágot képviselő, jellegzetesen erdélyi sorsot megtestesítő, hiteles és szeretetteljes életet élő Költő nyughelyéhez zárandó el.

Kányádi Sándor tisztességre és hűségre nevelt, szeretetet sugárzó, igazmondó, méltóságot megtestesítő, példamutató ember volt, aki rá jellemző szerénységgel a legszerencsésebbek közé valóknak tartotta magát. Valóban, az immár letűnt kor sok-sok nehézsége ellenére, alkotása idején megadatott neki, hogy a magyar szó fegyver lehessen az erdélyi magyar értelmiség tollában. Örök érvényű életművét nem a hatalmi viszonyok, hanem éppenséggel az azoktól való távolságtartás határozta meg nyolcvankilenc előtt és után egyaránt. Így válhatott versein felnövekvő gyermekek Sándor bácsijává és így maradhatott meg közösséget szolgáló hiteles embernek. Nagyalambfalva örökös és toleranciát, szeretetet hirdető pol-

gárának, „tárca nélküli külügyminiszterének” az öt örökre szívébe záró község, a székelység, az egyetemes magyarság emlékezetében.

Tipikusan erdélyi sorsot megtestesítő életében Kolozsvár és Budapest csupán szükségyszerű kitérő volt. Kolozsvár megadta neki az életteret az alkotáshoz, Budapestre való áttelepülése pedig egy nyugdíjas ember kényeszeréből fakadt, akitől érdemtelenül elvették a kolozsvári lakását, és ezáltal szülőhazájukat elhagyó fiai, unokái közelségébe száműzték. A biztos pont mindig Nagyalambfalva volt születésében és halálában egyaránt, ráadásul élete végén állandó romániai lakcíme is szülőfalujába szólt, amelyet számtalanszor nagy szeretettel látogatott meg. Hamvainak az anyaföldbe elhelyezésével a földi lét, az élet-pálya befejeződött ugyan, de elkezdődött a lelki és szellemi örökkévalóság.

A nagyalambfalvi családi sírkerttől nincs messze Székelykeresztúr, sőt az Ispánkút, a fehéregyházi csatatér sem. Itt nyugszik névtelen sírban a magyar költészet másik halhatatlan nagysága, Petőfi Sándor. Neki a sors nem adott közel kilencven esztendő, sőt még virágokkal és verseinek rigmusával befedett sírhantot sem. Mégis, a kétszáz éve született költő szellemisége velünk él, talán örökre, hiszen „hol magyar él, hol ember fél, a költő visszatér”. Miközben az egyetemes és magyar költészet zenitjén Petőfi társául szegődött egy másik költőóriás: Kányádi.

Három marosvásárhelyi alkotót díjaztak a 35. kisvárdai színházi fesztiválon

Kaáli Nagy Botond

Idén június 23-a és július elseje között zajlott az egyik legrangosabb és leghosszabb múlttal rendelkező színházművészeti szemle, a Magyar Színházak Kisvárdai Fesztiválja. A 35. alkalommal megszervezett eseménysorozaton többek között számos erdélyi, felvidéki, vajdasági és magyarországi teátrum előadását tekinthette meg a nagyjérdemű, a fesztiválhéten fellépett a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, a kézdivásárhelyi Udvarter Teátrum, a Barcelona Flamenco Ballet (a 10. színházi olimpia keretében), a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata, a kassai Thália Színház, az Orlai Produkció, a Nagyvárad Szigligeti Színház, a szabadkai Kosztolányi Dezső Színház, a Szabadkai Népszínház Magyar Társulata, a komáromi Jókai Színház, a beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, a Kolozsvári BBTE Színház- és Film Kar Magyar Színházi Intézet III. éves évfolyama, a sepsi-

B. Fülöp Erzsébet a díjátadón

Fotók: a fesztivál Facebook-oldala

Tomcsa Sándor Színház, valamint a Déryné Társulat.

Az idei szemle díjait a július elsejei, szombati záróünnepségen adták át a kisvárdai művelődési központban, és e díjátadónak ismét van marosvásárhelyi vonatkozása is. Amint azt a Kisvárdai Várszínház és

egy előadással pedig a határon túli színészhallgatók is készültek. A színésztrenínget Béla Marcel és Kozma Gábor Viktor színész-rendezők vezették, a kritikussjelöltek workshopján pedig a színházi kulisszatitkokba avatták be a fiatalokat a szakemberek.

A 2023-as év zsűritagjai Dienes Blanka színésznő; Kiss József drámaíró, rendező, a Soproni Petőfi Színház igazgatója; Németh Ákos drámaíró, műfordító, rendező, a zsűri elnöke; Szekeres Szabolcs színikritikus és Szigeti Réka dramaturg voltak. A díjátadón beszédet mondott dr. Seszták Miklós országgyűlési képviselő, Leleszi Tibor, Kisvárdai polgármestere, valamint Kis Domonkos Márk rendező, a Déryné Program igazgatója.

A fesztivál idei díjazottjai közül három marosvásárhelyi kötődésűek. Amint azt a közleményben írják, a Kulturális és Innovációs Minisztérium Életműdíját a felkért, háromtagú szakmai bizottság (Nyakó Béla, a Kisvárdai Várszínház és a Magyar Színházak 35. Kisvárdai Fesztiváljának igazgatója; Balogh Tibor, valamint Pataki András) döntése szerint Wischer Johann vajdasági színművész, rendező és Biluska Annamária színésznő, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulat örökös tagja kapta. Biluska Annamária, személyiségének állandó derűjével, humorával a csupa kedély, élettel teli színésznő és a megöregedni képtelen ember ritka példája. Kolozsváron született 1941-ben, pályáját a marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézetben kezdte, ott diplomázott. Egy évet töltött a sepsiszentgyörgyi társulat tagjaként, majd a következő körülbőlül egy évtizedben Nagyvá-

radon volt színésznő, ezt követően öt évig a kecskeméti Katona József Színházhoz szerződött. 1978-tól visszatért Erdélybe, és a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának színpadán talált otthonra, ahol azóta is rendszeresen játszik, rendkívül népszerű a közönség és a kollégái körében, 2021-től a társulat örökös tagja. Biluska Annamária játékosága, könnyedsége miatt évtizedek óta a közönség ünnepelelt komikája, de mély, drámai szerepekben, köztük kettős férfiszerepben is brillírozott. Jelenleg *A tavasz ébredése* Ilsejé-ként látható színpadon, de sokunknak emlékezetes marad a *Nem élhetek muzsikaszó nélkül* Mina néni-jeként, *A nyugalom Jolikájaként*, *Az üvegcsipőben* mint Szakácsné, vagy Nellként *A játszma végében*. Szerepeiből mindegyre kitűnik a több évtizedes színpadi tapasztalat, a színház iránti szenvedély, a kivételes szakmai elkötelezettség és kíváncsiság. Különleges ugyanakkor Biluska Annamáriának a színházi világhoz és közönségéhez való hűsége is. Pályája során a színpad otthont jelentett számára, alkotóközösségére családsként tekintett. A Nagy Miklós Kund idén megjelent, vele készült beszélgetőkönyvének címe is ez: *Nekem a színház a családom*. Minden bizonnyal a színház is családtagjává fogadta Biluska Annamáriát! – olvashatjuk a közleményben.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium Fődíját az Újvidéki Színház kapta *III. Richárd* című előadásáért, Dejan Projkowszki rendezésében.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium II. helyezését megosztva kapta a Kassai Thália Színház *Szentivánéji álom* című előadása, valamint a sepsiszentgyörgyi Tamási

Áron Színház *Oxigén* című produkciója.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium III. helyezését ugyancsak megosztva kapta a Szabadkai Népszínház Magyar Társulata a *Nem élhetek muzsikaszó nélkül* című előadása, valamint a Csíki Játékszín *Hegedűs a háztetőn* című előadása.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Kisvárdai Várszínház közös díját kapta *Mészáros Árpád* az Újvidéki Színház *III. Richárd* című előadása címszerepének bravúros megformálásáért, valamint *B. Fülöp Erzsébet* a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház *A doktor* című előadás főszerepének és a marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulat *Részegek* című előadásában Dóra szerepének megformálásáért.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Kisvárdai Várszínház közös díját kapta *Boros Csaba* a marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulat *Részegek* című előadása egyedi zenei világának megteremtéséért és az előadásban való inspiratív jelenlétéért, valamint *Jeli Luca Sára* a nagyvárad Szigligeti Színház *Figaro házassága* című előadásának karakterformáló, kiemelkedő színvonalú jelmezeiért.

A legígéretesebb tehetségnek járó Teplánszky-díjat *Héglő Bence* és *Matusék Attila* érdemelte ki.

Kisvárdai polgármesterének díját pedig a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Színház- és Film Kar Magyar Színházi Intézet harmadéves színész szakos évfolyamának *Édes Anna* című vizsgaelőadása kapta.

Gratulálunk Biluska Annamáriának, B. Fülöp Erzsébetnek és Boros Csabának, akik érdemeikkel a marosvásárhelyi színházi élet hírnevét is öregbítik!

Biluska Annamária átveszi az életműdíjat

szentgyörgyi Tamási Áron Színház, a marosvásárhelyi Spectrum Színház, a Veres I Színház, az Aradi Kamaraszínház és a szegedi Pinceszínház (közös produkcióval), a Liliom Produkció, a csíkszeredai Csíki Játékszín, a Pinceszínház (határon túli alkotókkal), a Pannon Várszínház, a Novem Színházi Szervezet, a Zentai Magyar Kamaraszínház és a magyarkanizsai Regionális Kreatív Műhely (közös produkcióval), a székelyudvarhelyi

Művészetek Háza honlapján megjelent sajtóközleményben olvashatjuk, az idei versenyprogram előadásait Balogh Tibor dramaturg, színikritikus, a fesztivál művészeti tanácsadója válogatta, a színházi seregszemle idei díszvendége a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház volt. A fesztivál kilenc napja alatt huszonhat színpadi produkció került színre három helyszínen – a programban nyolc versenyen kívüli darab szerepelt,

Boros Csaba (középen) az ünnepségen

Könyves kávézót nyitott az erdélyi református egyház Kolozsváron

Az erdélyi református egyház nemcsak a templomokra, iskolákra gondol, hanem az élet minden területére kiterjedő terveket készített, ennek eredménye az egyház könyves kávézója is – mondta Kató Béla püspök szerdán Kolozsváron a Refo Café megnyitóján.

Az Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) püspöke szerint a Protestáns Teológiai Intézet épületének földszintjén nyitott könyves kávézó a kolozsvári magyarok újabb találkozóhelye kíván lenni.

„Egy kisebbségben élő közösség csak úgy maradhat meg, ha megépíti az intézményeit, jól körülhatárolt bástyákat hoz létre, amelyeken ajtó – mint látjuk – kettő is van, bárki bejöhét és kimehet” – fogalmazott Kató Béla. Elmondta, hogy a kávézó a maga nemében újdonság

Refo Café

Fotó: Kiss Gábor/MTI

az erdélyi református egyházban, de annak identitását fejezi ki, így, akik belépnek, tudják, kihez tartozik, és mit várhatnak ott. Úgy vélte, a vá-

rosközpontban, a Bocskai téren lévő kávézó látogatottsága azon fog múlni, hogy meglesz-e a szellemisége.

Működtetésébe az épületben tanuló teológusokat is be szeretnék vonni, és a szomszédos kollégium lakóira is számítanak vendégként – tette hozzá a püspök.

Dávid Zoltán, az Erdélyi Református Sajtóközpont igazgatója elmondta, hogy a könyvesház szorosán kötődik a sajtóközpont tevékenységéhez, és egyszerre kíván találkozópontra és kommunikációs csatornára is lenni.

Az ötlet, hogy egy szerethető, kedves, egyházhöz közel álló helyiséget hozzanak létre, évekként elötte, a reformáció 500. évfordulója alkalmával született – idézte fel. Mint mondta, a helyi találkozási pont szeretne lenni az irodalmat kedvelők vagy egyszerűen csak a pihenni vágyók számára, egyfajta oázis a nyüzsgő kolozsvári társasági életben. Ugyanakkor szívesen helyet biztosítanak egyházi, ifjúsági,

irodalmi rendezvényeknek. „A kávézó egy kommunikációs csatorna is, ahol megszólíthatjuk azokat az embereket, akik az egyháztól távolabb élnek” – válaszolta a helyi feladatát Dávid Zoltán. Felidézte, hogy az egyház könyvesháza a 2000-es évek óta működik, de korábban csak az egyházi kiadványokra fókuszált, a kínálat az új, jóval nagyobb tér révén teljesebbé vált.

Az emeletes helyiségben 16 ezer cím található, az irodalmi és történelmi tárgyú könyvek mellett a magyar történelmi egyházak kiadványai kapnak helyet a polcokon. Az erdélyi magyar könyvkiadók is jelen vannak kiadványaikkal, és a magyarországi egyházhoz közeli kiadók nyomtatott termékei közül is válogathat a látogató.

A berendezés a református egyház szellemiségét tükrözi, a lámpák harangokként lógnak a mennyezetről, burkolatukon fontos ígerészetek olvashatók.

G.Á.a

27. Minimum Party alkotótábor és szakmai fórum

Július 26-a és augusztus 6-a között ismét megszervezzük az erdélyi kortárs művészeti élet egyik emblemikus eseménysorozatát, a *Minimum Party* alkotótáborát és szakmai fórumot. A Minimum Party Society által szervezett rendezvény ez évben a G.Á.a címet viseli, tematikája, mottója: *A mesterséges és a természetes ellentéte és fúziója*. Az 1996 óta megszervezett, immár 27. alkalommal sorra kerülő Minimum Party alkotótábornak és szakmai fórumnak Kászánaltíz község ad otthont a Tiszás-patak torkolatánál. Az idei rendezvényről a következőket írják a szervezők.

Az elképesztően gyors szuper-számítógépeket oly módon próbálják manapság fejleszteni, hogy azok az emberi tevékenységre jellemző, intelligens feladatokat lassanak el. Ez az AI, a mesterséges intelligencia. Az egyik digitális óriás a többi között azt a célt tűzte ki, hogy a mesterséges intelligenciát művészi alkotások létrehozására használja, nemcsak képek, hanem videók és zene komponálására. A kezdeményezők szerint egy olyan mesterséges intelligenciára van szükség, amely „nem úgy gondolkodik, ahogyan mi, és olyan válaszokat ad, amelyekre mi nem lennénk képesek”. Úgy nyilatkoztak, hogy a kreativitást vizsgálják a mesterséges intelligencia segítségével, és szerintük a jövőben az általuk használt program a művészet új eszköze lesz. Az eseményekkel párhuzamosan több művész is fenntartásának adott hangot annak kapcsán, hogy a gépek valóban képesek lennének igazi művészi alkotások létrehozására. A kibertér új típusú közösségeket, soha nem látott kollektív művészeteket teremtett. Kialakult a nemzetek feletti digitális világnyelv, demokratizálódott az alkotói folyamat, nyitott, permanensen fejlődő munkák – work in progress – kezdtek uralni a terepet. Fontos ismeretelméleti, morális és egzisztenciális problémák merültek fel. A reprezentációk, amiket a mesterséges intelligencia hoz létre, semmit sem mondanak arról, hogy milyen művészi szándékok szüleményei valójában. Az eredetiség és a mélység

hiányának elkerülése érdekében a programozó szándékait felül kéne írja az alkotó intenciója. Csak akkor tekinthetünk egy művet eredetinek, fontos alkotásnak, ha feltételezzük egy tudatos szerzőt, aki alkotását kora ismeretében hozza létre.

No, de mi közünk nekünk ehhez a Minimum Party, egy olyan alkotótáborban, ami eddig is vállaltan kivonult a civilizációból, a természetet, a természetest kereste? Mi magunk is benne élünk a változó világunkban, és az AI hatását magunkkal visszük a hegyre. Tehát nem teszünk úgy, mintha az erdei tisztáson megszűnne létezni a technika. Most azonban nem annyira a használatára koncentrálnánk, hanem ihletforrásként próbáljuk felhasználni a mesterséges, illetve természetes ellentétpár megvizsgálásához. Az eredeti, illetve a másolat ütköztetéséhez. Vagy a keveréshez, fúziójához. Innen a tábor címe is: Előttünk a földanya, Gaia, akiben megjelenik a mesterséges lény, de az valójában róla van mintázva.

A 27. alkotótábor tervezett műhelyei és vezetői: zeneműhely (Márkos Albert – Budapest és Miquèu Montanaro – Franciaország); vizuális műhely (Balázs Péter – Eger-Noszvaj–Farkaskő Noszvaji Barlang Művésztelép Egyesület); filmesműhely (Vörös T. Balázs – Sepsiszentgyörgy); fotóműhely (Miron-Vilidár Vivien – Budapest-Nagyvárad); mozgásszínházműhely (Kocsis Andrea és Lukács Ádám – Miskolc); építészműhely (Rab Sarolta – Budapest); íróműhely (Láng Orsolya – Budapest–Marosvásárhely); filozófiaműhely (Pálfalusi Zsolt – Budapest); kézművesműhely (Demeter Krisztina – Gödöllő); Élboy – kísérleti színház műhely (Szabó Attila – Miskolc).

Zeneműhely. Délelőttönként Márkos Alberttel: a műhelyben a szöveg és zene egymást éltetik. Improvizációk és a műhelyben közösen alkotott kompozíciók előadására készülnek a műhely résztvevői minden este. A zenészekkel együttműködve a költők, írók és színészek ugyanezt teszik. A maguk módján improvizálnak; nem előre eldöntött sorrendben, hanem a zenefolyam

hatására mondják szövegeiket, amire újból a zenészeknek kell reagálni. Ily módon az előadás dramaturgiáját az oda-vissza hatás alakítja. Sokféle és bonyolult viszonyt képesek így kialakítani. A produkciók végére mindenképp az lesz a benyomásunk, hogy a műfajok paritásban voltak, nem pedig alá-fölé-mellé rendelt viszonyban. A Words & Music műhely ihletője a budapesti Nyitott Műhely Szöveg és Zene eseménysorozata, amelyet Márkos Albert és Finta László szervez. Délutánként Miquèu Montanaróval: képre zenélni. Mozgó képre zenélni. Néma játékfilmre zenélni. Improvizálni. Témákra improvizálni. Helyzetre improvizálni.

Vizuális műhely, vezeti Balázs Péter (Eger–Noszvaj–Farkaskő Noszvaji Barlang Művésztelép Egyesület). Előttünk a földanya, Gaia, akiben megjelenik a mesterséges lény, de az valójában róla van mintázva. A legfontosabb az adott hely energiáinak, mintázatainak felfedezése, azok megmutatása és sajátosságainak felhasználása természetművészeti megközelítéssel. A megélt, a tájjal való azonosulás lehetősége egy újfajta térérlelményt jelent. A különböző térérzékelési formák, kulturálisan meghatározott térszemléletek, és térlelméletek hatásai az egyén számára mindenképpen sajátos formában, szinte egyedi térlelményt eredményeznek. Ezt a sajátosságot különböző módon lehet hangolni, kiterjeszteni. Az idő és a hely adott, az eszközeink választéka számos, az inspiráció személyes. Egyéni utak keresése, legyen az akár síkban (képi), térben (plasztikai) vagy időben (performatív).

Fotóműhely, vezeti Miron-Vilidár Vivien (Budapest–Nagyvárad) A spektrum két vége: fény és árnyék. A Minimum Party fotóműhelyében lehetőség van betekintést nyerni a kamera nélküli képkészítés eljárásaiba, mint például a fotogram és cyanotípiák. A műhely témája, kulcsszava az ellentétek, amelyen a

résztvevők együtt gondolkodnak és a témából kiindulva alkotnak. A műhely gyakorlati részén vezetett és szabad fotózás lesz: fókuszban a fényviszonyok, a fotóalany, a kép-kívágás. A fotóműhely résztvevői létrehozhatnak egy fotósorozatot, ami lehet megrendezett vagy dokumentarista jellegű vagy a kettő ötvözet – mindenki szabadon választhat.

Táncműhely, vezeti Kocsis Andrea és Lukács Ádám (Miskolc). Mit tud a mesterséges intelligencia a táncban? A mai világban egyre gyakrabban előfordul a fake és videós fejlesztés egy újabb állomása ez, ahol az álhírekkel és a manipulatív információkkal teli világunkban látjuk lassan kiveszni az igazi individuumot. Az idei alkotótábor táncműhelye az észlelés és a mozdulat- (koreográfia-) készítés különböző gyakorlatait és elképzeléseit, az érzékszervek természetének, használatának és jelentésének különféle módjait próbálja megeleveníteni, melyhez segítségül hívja a többi művészeti ágat: a képzőművészetet, a zeneművészetet, az építészetet, a drámát... A kulcsszó tehát a mozdulat, amit a tánc és a többi művészeti ág közvetít a befogadó felé. Az emberi mozzanat ábrázolásának jelentősége, a dinamikára, a mozgásra való törekvés éppúgy az emberiség sajátja, mint a táncművészeté.

Építészműhely: Talált helyek – vezeti Rab Sarolta (Budapest). Mit jelent a hely az építészetben? Mitől válik helyé egy hely? Az építész-műhelybe várunk mindenkit a hely és az építettség határaitól, a székeföldi régióban hagyományos építési kultúrától és annak kortárs átértelmezési lehetőségeiről való közös gondolkodásra. Az itt és most talált helyek és a tágabb térség összefüggéseiben is értelmezhető lép-

tékváltásos gondolkodásban szívesen látjuk az egyéni tapasztalatokat, érzeteket, emlékeket és meglátásokat a régióról és a tábor területéről egyaránt, ezeket fogjuk lefordítani pár elemből álló, helyi anyagokat felhasználó épített struktúrákká.

Kreatív írás műhely Láng Orsolyával. „A ChatGPT az OpenAI mesterséges intelligencia kutató laboratórium által kifejlesztett chatbot, mely a felhasználókkal való folyamatos kommunikáció automatizálása során értelmezőmodelleket használ, melyek segítségével a bevitt információkat azonnal interaktívan kezeli.” De mi köze ennek az irodalomhoz? Körülbelül annyi, mint egy varrógépnek egy elefánthoz. Mégis itt van velünk, megérkezett, rengetegen folyamodnak hozzá, provokálják és elbeszélgetnek vele, ahelyett hogy odafordulnának a mellettük élő másik emberhez. Az irodalom odafordulás. Beszélgetés. Íróként is, olvasóként is. Kódolunk és dekódolunk. Általa ismeretlenekhez juthatunk el, és bármilyen furcsa, ez visszaigazolást jelent. A magány ellenszere, mert felismerésekkel és ismerős érzésekkel jár. Az irodalom olyan eszköz az ember számára, amellyel kifejezheti érzeit, összefüggést teremthet egymástól távoli dolgok között. Mert vannak kollektív érzések, kollektív tudattalan. Az AI-nek nincsenek érzeit. Akkor sem, ha érzéseket feltételező megállapításokat tesz. A mesterséges intelligenciával írott szöveg semmit nem ad a létrehozójának, és a fogyasztóinak ill. felhasználóinak is csak variációkban kombinált információkat továbbít. Nincs benne pluszdimenzió. Játszani viszont lehet vele. Tegyük fel, hogy a program tud olyan szöveget írni, mint az ember. De hogyan működik az ember agya, amikor szöveget komponál? Mi az, amit be kell táplálni ahhoz, hogy működjön a szövegtérítő programunk? És egyáltalán: miért és miről írunk? Hajoljunk közelebb a teremtéshez – bármit is jelentsen ez –, és vizsgáljuk meg tüzetesen együtt, kinek mit jelent.

Filozófiaműhely, vezeti Pálfalusi Zsolt (Budapest). Az idei filozófia műhely témája a technikailag értelmezett psziché kérdése. A felvilágosodás kora óta számtalan érvelési hibától övezte újra és újra megkíséreljük definiálni a tudatot, miközben korunk legnagyobb kihívása az elme technikai kiterjesztésében van, mely nem várt módon szembesít a hatalom nem emberhez köthető formájával és vele az idő léptékének drasztikus megváltozásával. A műhelyben azokat a kérdéseket járjuk körül, milyen magyarázataink vannak az elme és a tudat koncepcionális szétválasztására, milyen pszichés működés az, amelyre egy gép nem lehet képes, és milyen bizonyítékaink vannak arra az állításra, mely szerint az ember a maga szingularitásában helyettesíthetetlen. További kérdéseket vet föl az emberi egzisztenciát illetően az a mód, ahogy a mesterségesre immár egy második természetként gondolunk, mely a saját törvényei szerint működik. Azokat a filozófiai kérdéseket fogjuk elemezni, melyek a természet fogalmának eme megbomlásából fakadnak. Keressük azokat az elődöket, akik már az emberi társadalmat is mesterséges képződményként vagy a természetben belüli természetként írták le.

(Folytatás a 6. oldalon)

Vakáció a múzeumban

Július folyamán is zajlik a Maros Megyei Múzeumnak a *Vakáció a Maros Megyei Múzeumban* című, nagy sikerű gyerekfoglalkozási eseménysorozata.

Az érdeklődő gyerekek e hónap folyamán az alábbi tárlatokat, programokat látogathatják.

Kedd – július 11., 18., 25. 10:00-12:00 óra – *A kulcsos város. Korok, elitek és fegyverek. BarabásiLab. Iskolák, gyűjtők, mecénások.* Helyszín: Római Limeskutató Központ, Történeti és Régészeti Osztály (Avram Iancu u. 2.). Regisztráció: a 0747.773.299-es telefonszámon. Max. 25 hely 5-12 éves gyermekek számára.

Szerda – július 12., 19., 26. 10:00-11:30 óra – *A Kultúrpalota titkai. Egy művészeti gyűjtemény felfedezése. A Kultúrpalota díszei. Mesegyűjtemény.* Helyszín: Kultúrpalota (Győzelem tér 1.). Regisztráció: a

0726.600.565-ös telefonszámon vagy az educatie@muzeulmures.ro e-mail-címen.

Csütörtök – július 13., 20., 27. 10:00-12:00 óra – *Népi ékszerek. Az ácsmester. A viasztól a gyertyáig. A kiskakas gyémánt félkrajcárja.* Helyszín: Néprajzi és Népművészeti Osztály (Rózsák tere 11.). Regisztráció: a 0265.250.169-es telefonszámon vagy a muzeuetnomures@yahoo.com e-mail-címen. Max. 20 hely 5-12 éves gyermekek számára.

Péntek – július 14., 21., 28. 10:00-12:00 óra – *A pészmapocok. Lenyűgöző hullók – a dinoszauruszok. A múzeum kertjében. A virágok világa.* Helyszín: Természettudományi Osztály (Horea u. 24.). Regisztráció: a múzeum székhelyén vagy a 0740.189.067-es telefonszámon (keddtől csütörtökig 9:00 és 13:00 óra között). Max. 25 hely 5-12 éves gyermekek számára. (Knb.)

Nyári kristályok

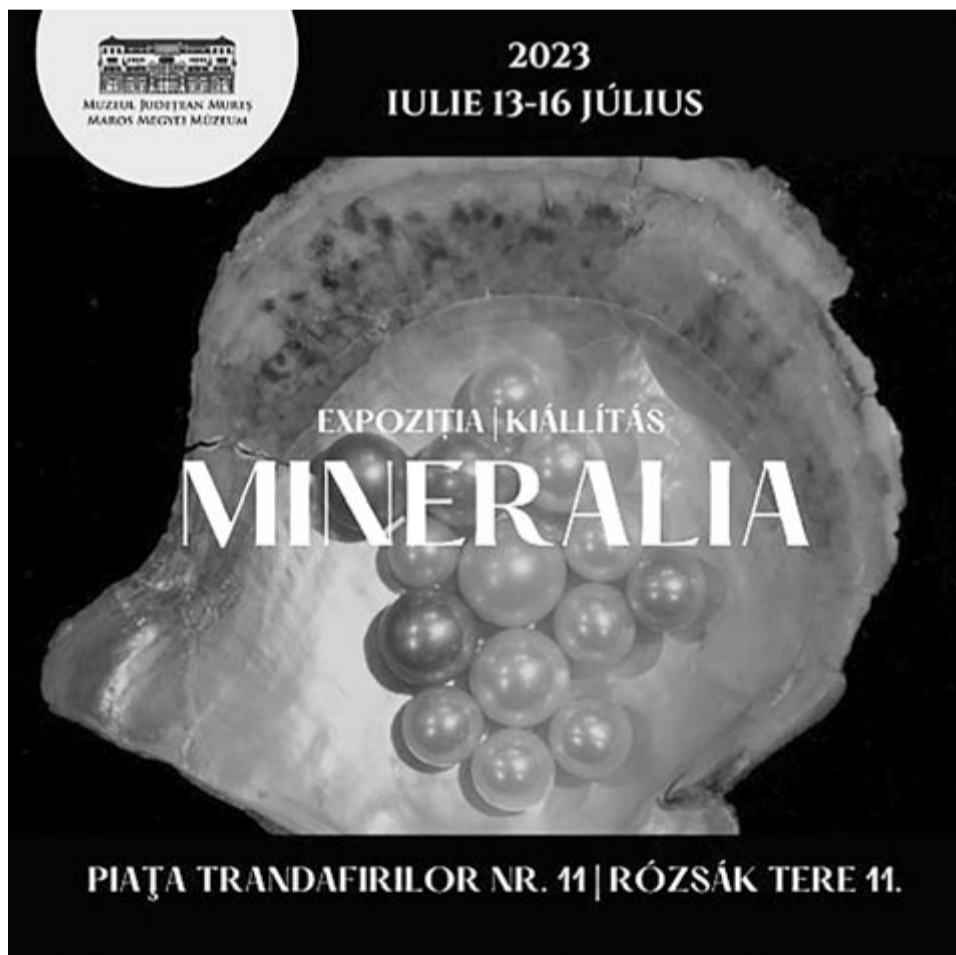
Nyári kristályok – *Mineralia* címmel nyílik kiállítás július 13-án Marosvásárhelyen. A kizárólag az ásványok világának szentelt *Mineralia* című nyári tárlat július 16-ig lesz látogatható a Maros Megyei Múzeumnak a Toldalagi-palotában működő Néprajzi és Népművészeti Osztályán (a Rózsák tere 11. szám alatt). Kvarc, kalcit, pirit; hematit, aventurin, malachit, azuritminták; csiszolt ásványok, kőzetek, faragott tárgyak, achátok, ametiszt és citrinozok. Kővekből készült díszek és ékszerek, finom kővek, nyers vagy csiszolt féldrágakövek, valamint aranyborostyán a Balti-tengerből vagy vörös borostyán a romániai Colți-ből.

Amint azt a szervezők közleményében olvashatjuk, a kiadás főszereplői a „tengeri szuvenírek”: gyöngyök nyakláncként, gyöngyház, elsősorban az új-zélandi sok-

színű Paua kagyló, nagy kagylók, vörös korallból készült ékszerek. Továbbá marokkói aragonitból készült dísz tárgyak, fosszilis koralltelepek, ammoniteszek, trilobiták (több százmillió éves fossziliák), tengeri liliumok vagy megkövesedett fa, mind a Föld geológiai fejlődésének tanúi.

A csak a Dominikai Köztársaságban talált larimár, a kék kő, amelynek neve a Larisa női keresztnév és a tengeri szó „összetételéből” származik; az Afrikából származó lila tanzanit, valamint az Ausztráliából származó fekete opál teszi teljessé a kiállítás egyedi darabjainak sorát.

A szervezők szeretettel várják az érdeklődőket, akik a rendelkezésre álló három nap alatt, 10–18 óra között felfedezhetik az ásványvilág csodáit a Toldalagi-palota belső udvarán. A belépés ingyenes. (Knb.)

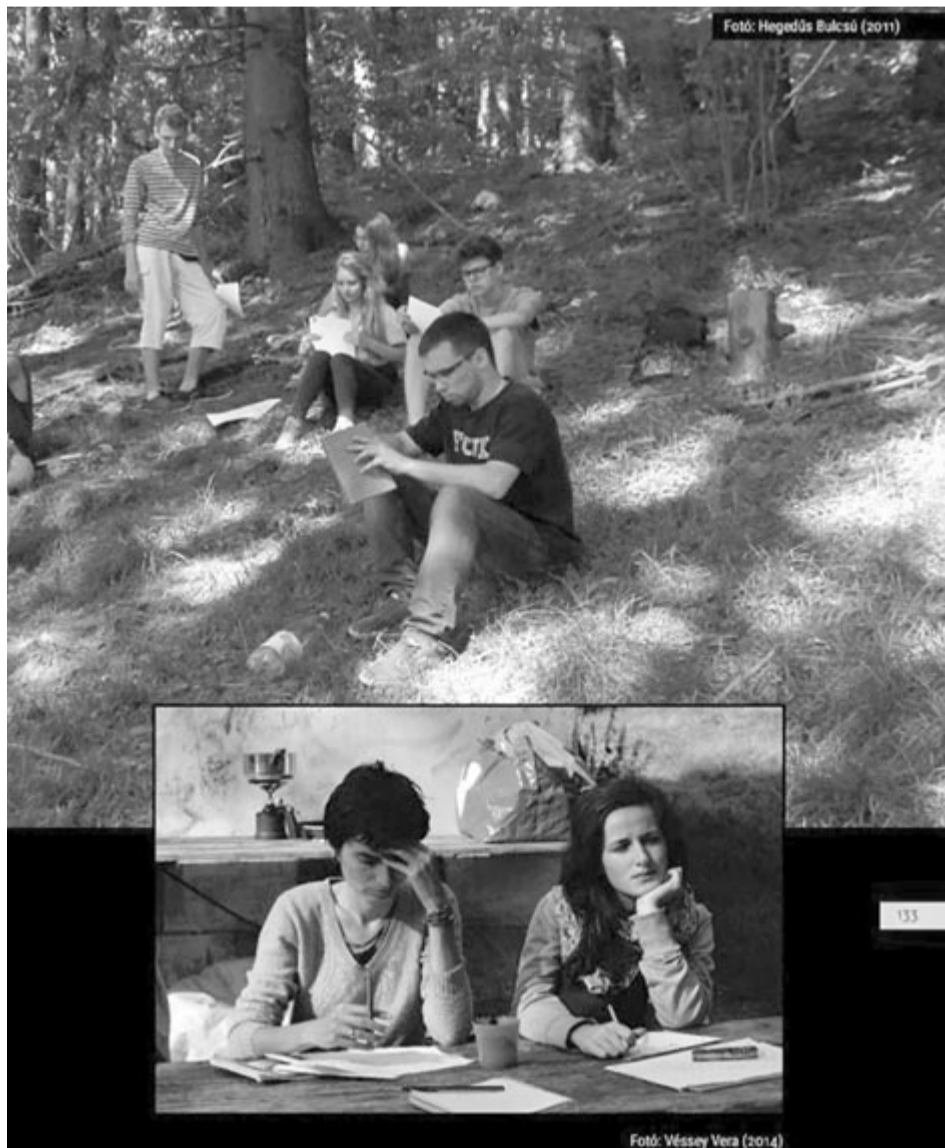
27. Minimum Party alkotótábor és szakmai fórum

(Folytatás az 5. oldalról)

Kézművesműhely, vezeti: Demeter Krisztina (Gödöllő). A Minimum Party kitágítja a lehetőségeinket, közös utat kínál. Fókuszba állítja a természetet, a mesterséget, behívja a körbe Gaiát és a mesterséges intelligenciát, mi pedig az anyagon, a kézzelfoghatón keresztül értelmezzük, kapcsolódunk. Megtöltjük tartalmainkkal, majd viseljük ékszer, stb. formájában, vagy az erdőnek adjuk. A madarak majd csipegetnek belőle, és puhábbá, melegebbé teszik fészkeiket.

További részletek és bejelentkezés a www.minimumparty.org honlapon. (Knb.)

Visszaélések az idősothonokban

Ciolacu a felelős intézmények vezetőinek menesztését kéri

Az idősothonokban történt visszaélések miatt több felelős intézmény vezetésének menesztését kérte a pénteki kormányülésen Marcel Ciolacu. A miniszterelnök felszólította a munkaügyi minisztert, hogy még a pénteki nap folyamán menesse az Országos Szociális Felügyeleti és Kifizetési Ügynökség (ANPIS), illetve az Ilfov Megyei Szociális Felügyeleti és Kifizetési Ügynökség vezetését.

Mint elmondta, az Ilfov Megyei Szociális Felügyeleti és Kifizetési Ügynökség (AJPIS Ilfov) hatáskörébe tartozik a bentlakásos idősothonok felügyelete és engedélyezése.

Az intézmény idén májusban és júniusban három otthon működését engedélyezte, amelyek az engedélyeztetési iratcsomóban szereplő fotók alapján ötszázalagos szállodák

benyomását keltik, a sajtó azonban teljesen más tapasztalt a helyszínen.

„Tehát egyes tisztviselők kicsérelték a fényképeket, és olyan képekkel mentek az ANPIS-hoz engedélyért, amelyeknek semmi közük a valósághoz” – jegyezte meg a kormányfő.

Ciolacu ugyanakkor felszólította az Ilfov Megyei Tanács, illetve a fővárosi harmadik kerületi polgármesteri hivatal vezetését, hogy sürgősen menesse a helyi szociális ellátási és gyermekvédelmi igazgatóság vezetőit, akik a szociális szolgáltatások minőségéért és ellenőrzéséért felelősek.

A kormányfő kérte a fogyasztóvédelemmel élő személyek jogait védő országos hatóság elnökének menesztését is, mivel ennek az intézménynek a felügyelő testülete elmulasztotta a szóban forgó idősothonok ellenőrzését.

Ugyanakkor az igazságügyi mi-

nisztart arra kérte Ciolacu, eszközölje ki a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészségnél, hogy kezeljék prioritásként az idősothonokban történt visszaélések ügyének felgöngyölítését.

A belügyminiszternek azt mondta, a rendőrségnek magyarázatot kell adnia, hogy miért nem avatkozott közbe annak dacára, hogy a visszaélésekről állítólag már tudni lehetett egy ideje.

Marcel Ciolacu kijelentette, ellenőrzéseket akar az ország minden – állami vagy magánkézben lévő – bentlakásos otthonában, ahol gyerekeket, időseket vagy fogyatékosokkal élőket gondoznak. Ennek előkészítésére vasárnap megbeszélést tart a belügyminiszterrel, a munkaügyi miniszterrel, az igazságügyi miniszterrel, az egészségügyi miniszterrel és a fejlesztési miniszterrel, valamint az illetékes hatóságok igazgatóival – közölte a kormányfő. (Agerpres)

Országos Nyugdíjpénztár: 2023 júniusában 10.281-en részesültek szolgálati nyugdíjban

Idén júniusban 10.281 személy részesült szolgálati nyugdíjban (akárcsak egy hónappal korábban). A legtöbben közülük, 5271-en a bírák és ügyészek jogállására vonatkozó 2004/303-as törvény alapján részesülnek szolgálati nyugdíjban – közölte pénteken az Országos Nyugdíjpénztár (CNPP).

A bírák és ügyészek jogállására vonatkozó 2004/303-as törvény alapján utalták át az elmúlt hónapban a legmagasabb összegű, 21.572 lejes szolgálati nyugdíjat is; ebből 19.756 lej az állami költségvetésből és 5256 lej az állami társadalombiztosítási költségvetésből

került ki. A Románia diplomáciai és konzuli testületének szolgálati nyugdíját előíró 2015/216-os törvény alapján júniusban 732-en kaptak szolgálati nyugdíjat. A diplomata szolgálati nyugdíjának átlagértéke 5815 lej, amiből 2547 lejt biztosítottak az államkasszából.

A parlamenti képviselők és szenátorok jogállására vonatkozó 2015/215-ös törvény alapján 714 személy részesült szolgálati nyugdíjban, amelynek átlagértéke 5054 lej volt (2494 lejt biztosítottak az államkasszából).

A romániai polgári légi közlekedésben dolgozó hivatásos légi személyzet jogállását szabályozó 2015/83-as törvény alapján június-

ban 1364 kedvezményezett kapott szolgálati nyugdíjat 11.512 lej átlagértékben, amiből 7507 lejt az állami költségvetésből fizettek ki.

A Számvevőszék volt tagjainak járó szolgálati nyugdíjban 550-en részesültek, átlagosan 8493 lejt utaltak át számukra, amiből 2800 lejt az államkasszából.

A bíróságok és ügyészségek kiegészítő szakértői személyzetének jogállására vonatkozó 2015/130-as törvény révén 1650-en kaptak szolgálati nyugdíjat az elmúlt hónapban.

Ezeknek a nyugdíjnak az átlagos összege 5136 lej volt, amiből 2454 lejt biztosítottak az állami költségvetésből. (Agerpres)

Egy sávon, felváltva lehet közlekedni a transzfogarasi úton

Egy sávon újraindult péntek reggel a közlekedés a Transzfogarason, miután az utat csütörtök délután le kellett zárni az úttestre került kövek és fák miatt.

A Román Rendőrség közleke-

dési tájékoztató szolgálata (Infotrafic) szerint a transzfogarasi út 56-os és 116-os kilométerszelvénye között egy sávon, felváltva lehet közlekedni. Az utat csütörtök délután kellett lezárni, mert a kiadós esőzések miatt kövek és faágak bo-

rították el az úttestet. Csütörtök este mintegy száz autó rekedt az említett útszakaszon a burkolatra eső kövek miatt. Egy lengyel nő könnyebben megsérült; őt a rohammentősök látták el, nem igényelt kórházi ellátást. (Agerpres)

Transzfogaras

Fotó: Elekes Róbert

MEGEMLEKEZÉS

Ezen a napon minden más, újra mélyen érint a gyász. Nincs már velünk, kit mindig úgy szeretünk, de ma lélekben újra együtt lehetünk. Eszembe jutnak az együtt töltött napok, fülemben újra megcsendült a hangod, szinte látom minden mozdulatod, nem is tudhatod, mennyire fáj hiányod. Akármerre nézek, mindenütt kezed munkáját látom. Legyen csendes az álmod, találg odafönt örök boldogságot. Kísérje utadat Isten és az ég, a felhőkön túl találkozunk még. Az élet csendesen megy tovább, de a fájdalom elkísér egy életen át.

Ma, július 8-án emlékezünk a siklódi születésű

BALÁZS JÓZSEFRE

halálának 4. évfordulóján. Felesége, lánya, fia, menyé és két unokája. (20112-1)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

JÓLESŐ GONDOSKODÁS

A leggondosabb családorvosunk, dr. Szalkay Márta javaslatára emésztési zavarok miatt felkerestem dr. Gábos Gabriella gasztroenterológus szakorvost a Lotus magánklinikán. Tüzetes vizsgálat, kikérdezés után gyógyszeres kezelést kaptam. A kezelés ötödik napján Gábos doktornő telefonon érdeklődött a hogylétéről. Szinte tünetmentes vagyok, de a jóleső gondoskodás ámulatából még nem „gyógyultam” ki. Hálásan köszönöm. Szász Anikó. (-1)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak. Tel. 0770-873-809. (20061-1)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952. Balázs. (20071)

SAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20071)

Spalatorie și detailing auto Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Gamma
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

VÁLLALUNK bármilyen munkát A-tól Z-ig. Tel. 0742-344-119, Sós Árpád. (20116-1)

VÁLLALJUK bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (20113-1)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és kisebb javítást. Tel. 0758-598-133, István. (20115)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, teraszkészítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (20114-1)

ELHALÁLOZÁS

Mély megrendüléssel vettük tudomásul a szomorú hírt, hogy a szeretett

HOCK DOMOKOS

hirtelen elhunyt. Nyugodjon békében, pihenése legyen csendes!

Búcsúzik tőle Marika, Béla, keresztfia, Attila, Tündi és családja. (20144-1)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett sógor és nagybácsi,

STEUER OLIVÉR

rövid szenvedés után, 2023. július 5-én, életének 95. évében elhunyt.

Temetése Budapesten lesz, az időpont még nem ismert.

Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel!

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (20145)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki apatársunknak, Kulcsár Györgynek, felesége, **KULCSÁR ERZSÉBET** (Zsóka) elhalálása alkalmából, és vigasztalódást kívánunk. Lázok János és családja. (-1)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci Gucci - Egy sikeres dinasztia története

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Leiner Laura 40 nyári nap

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍREMLÉKEK KEDVEZŐ ÁRON!

KÉSZLETEN LÉVŐ SÍREMLÉKEKRE
30 - 40%
KEDVEZMÉNY!

AZ AKCIÓ JÚLIUS 31-IG,
VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES!

A KÉP
ILLUSZTRÁCIÓ!

transGranit

Gránit síremlékek forgalmazása

NYÁRÁDTÓ, FŐ ÚT, 446/B (KÖZEL A SÖRGYÁRHOZ),
TEL: 0265-328663, 0738-795191,
WWW.TRANSGRANIT.COM

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

ÉTV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIÓ

ÜZENET SZERETETTEL

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	hidegtálcák készítése	- 0365/404-664
- információ	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
- általános	- 118-800	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• Központosított ügyelet		- 0365/400-404	- 0365/400-404
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,		• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
Csendőrség, Mentőállomás):	112	- vidék	- 0265/929
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• SMURD (betegekkel		- központ	- 0800/800 928
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Aquaserv:	
• Sürgősségi szolgálat:		- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Marosvásárhelyi		- központ	- 0265/208-800
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330		- 08008 208-888
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
otthon gondozó szolgálat,		• Vasútállomás	- 0265/236-284
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907
		e-mail: marmed@armed.ro,	
		www.marmed.ro	
• Dora Optics	- 0733-553-976		
• Dora Medicals	- 0265/212-971		
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		
• Emma vendéglő,	- 0740-083-077		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.